

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 457/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Dušanom Remetom, Masarykova 2, Prešov, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17 Co 24/2018 z 20. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 24/2018 z 20. marca 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 15 C 107/2010 (ďalej len „napadnuté konanie“) sa sťažovatelia v procesnom postavení žalobcov domáhali od [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), odstránenia neoprávnenej stavby, eventuálne jej prikázania do ich spoluvlastníctva za primeranú náhradu a nariadenia neodkladného opatrenia.

Okresný súd uznesením sp. zn. 15 C 107/2010 z 8. decembra 2017 prvým výrokom napadnuté konanie zastavil postupom podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany sťažovateľov. Druhým výrokom okresný súd zrušil predbežné opatrenie nariadené uznesením sp. zn. 15 C 107/2010 z 23. júna 2010 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Co 110/2010 z 8. septembra 2010 a tretím výrokom určil, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

Krajský súd napadnutým uznesením na základe odvolania podaného sťažovateľmi i žalovaným zmenil uznesenie okresného súdu z 8. decembra 2017 vo výroku o trovách konania tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania proti sťažovateľom.

Sťažovatelia považujú napadnuté uznesenie krajského súdu za „*nesprávne, nespravodlivé a arbitrárne*“.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú:

„Vo vyššie uvedenom ponímaní sa tak sťažovatelia dostali do situácie, v ktorej došlo k tomu, že sťažovatelia sú v dôsledku nesprávneho rozhodnutia odvolacieho súdu o náhrade trov konania ukrátení na svojich základných právach a slobodách podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

K samotnému ukráteniu, resp. zásahu do týchto základných práv a slobôd sťažovateľov došlo tým, že Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 17 Co 24/2018-349 zo dňa 20. 03. 2018 nielenže nepriznal právo na náhradu trov konania sťažovateľom, ale naopak nesprávne rozhodol o tom, že sťažovatelia sú povinní nahradiť trovy konania (vrátane trov odvolacieho konania) p. [REDACTED].

Sťažovatelia majú za to, že Krajský súd v Prešove svojim rozhodnutím porušil ustanovenie § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., pretože podľa tohto uznesenia má v danej veci patriť právo na náhradu trov konania sťažovateľom a nie p. [REDACTED].

Sťažovatelia sa totiž prostredníctvom svojej žaloby zo dňa 11. 05. 2010 riadne, včas a dôvodne domáhali voči p. [REDACTED] odstránenia stavby z pozemku, ktorý bol v čase podania žaloby iba v podielovom spoluvlastníctve sťažovateľov, nie iných osôb.

S poukazom na zásadu materiálnej pravdy katastra, ktorá v čase podania žaloby nebola vyvrátená, a za situácie, keď p. [REDACTED] od počiatku vôbec nespóril, že je vlastníkom stavby na cudzom pozemku patriacom sťažovateľom, bola žaloba podaná dôvodne. A tento kontext mal odvolací súd hodnotiť, lebo bol podstatný, i keď odvolací súd poukazoval, že späťvzatie žaloby je potrebné skúmať len z procesných dôvodov.

V odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia zo dňa 14. 07. 2010. síce p. [REDACTED] namietal nedostatok aktívnej legitimácie, no uviedol, že vlastníctvo ku pozemku bude predmetom iného súdneho konania, nie, že už je vedené konanie o určenie vlastníctva ako nesprávne tvrdil odvolací súd. Ak by to tak bolo, potom by to naozaj predstavovalo z procesného hľadiska úplne inú situáciu. Samotnú žalobu o určenie vlastníctva ku pozemku sťažovateľov podala p. [REDACTED] až dňa 26. 09. 2012, teda po viac ako dvoch rokoch. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že p. [REDACTED] síce namietal nedostatok aktívnej legitimácie, nie však v jeho prospech, teda, že by on mal byť vlastníkom, či spoluvlastníkom predmetného pozemku, preto sťažovatelia nemali dôvod nepokračovať v prebiehajúcom spore.“

Sťažovatelia nesúhlasia ani s právnym názorom odvolacieho súdu, že „v dôsledku zmeny spoluvlastníckeho pomeru stratili aktívnu legitimáciu. Odvolací súd toto svoje

konštatovanie neoprel o žiadny judikát, či rozhodovaciu prax NS SR (čl. 2 ods. 2 CSP). Sťažovatelia sa svojou žalobou domáhali prioritne a podľa postupnosti stanovenej ust. § 135c) OZ odstránenia neoprávnenej stavby. Uvedená žaloba podľa sťažovateľov spadá pod žaloby na ochranu vlastníckeho práva, ktorého sa môže domáhať aj len niektorý zo spoluvlastníkov, dokonca aj menšinový.“.

Sťažovatelia poukazujú na skutočnosť, že jediným dôvodom, pre ktorý vzali späť svoju žalobu, bolo výlučne správanie (procesný postup) žalovaného. Sú presvedčení, že ich žaloba bola v čase podania v celom rozsahu dôvodná a svoju dôvodnosť stratila iba v dôsledku toho, že žalovaný nadobudol spoluvlastnícky podiel k pozemku od svojej tety, ktorá tento spoluvlastnícky podiel nadobudla v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 29 C 182/2012, čo sťažovatelia v žiadnom prípade nemohli vopred rozumne predpokladať.

V závere sťažnosti poukazujú, že pokiaľ sa v konaní pred ústavným súdom predsa len preukáže nesprávnosť ich argumentácie, potom možno podľa nich bez akýchkoľvek pochybností vysloviť prinajmenšom záver o potrebe aplikácie § 257 CSP o tom, že žiadnej zo strán sporu nemá byť priznané právo na náhradu trov konania.

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č. k. 17 Co 24/2018-349 zo dňa 20. 03. 2018 porušené boli.

Zrušuje sa rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. k. 17 Co 24/2018-349 zo dňa 20. 03. 2018 a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi I sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 Eur (slovom päťsto eur), ktoré mu je Krajský súd v Prešove povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

Sťažovateľovi II sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 Eur (slovom päťsto eur), ktoré mu je Krajský súd v Prešove povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi I trovy konania vo výške 171,92 Eur (slovom stosedemdesiatjeden eur a deväťdesiatdva centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet právneho zástupcu JUDr. Dušana Remetu, Masarykova 2, 080 01 Prešov.

Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi II trovy konania vo výške 171,92 Eur (slovom stosedemdesiatjeden eur a deväťdesiatdva centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet právneho zástupcu JUDr. Dušana Remetu, Masarykova 2, 080 01 Prešov.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne

neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný sud pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže tak rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. US 56/05). Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

Z judikatúry ústavného súdu (IV. US 248/08) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto sudov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný sud preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných sudov o trovách konania.

Vo všeobecnosti platí, že pochybenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania spravidla nedosahuje samo osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný sud pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo, a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný sud nie je súčasťou systému všeobecných sudov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný sud nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmavať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného

súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uvádza:

„Z obsahu spisu súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobcovia [REDAKOVANÉ] a manželka [REDAKOVANÉ] zažalovali [REDAKOVANÉ] o odstránenie stavby z pozemku, pretože stavba je vo vlastníctve žalovaného a pozemok je vo výlučnom vlastníctve žalobcov. Žalobcovia tvrdili svoje vlastnícke právo k pozemku. Zároveň žalobcovia žiadali vydať v tom čase predbežné oparenie. Po tom, čo súd predbežné opatrenie vydal a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva žalobcov v 1/ a 2/ rade k sporným pozemkom, proti nariadenému predbežnému opatreniu podal odvolanie žalovaný. Bol to jeho prvý úkon v prejednávanej veci, kde v bode 5 odvolania namietal nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcov, keď žalobcovia nemali byť výlučnými vlastníckymi sporných pozemkov, ale pozemky mali byť aj v podielovom spoluvlastníctve rodiny [REDAKOVANÉ]. Poukázal na to, že o určenie vlastníckeho práva k pozemku sa vedie konanie, kde vlastnícke právo si uplatňujú iné osoby voči žalobcom v tomto spore. Nakoniec bolo zistené, že skutočne žalobcovia nie sú výlučnými spoluvlastníkmi označených pozemkoch, na ktorých je stavba žalovaného. Táto okolnosť bola preukázaná v konaní pred Okresným súdom Prešov č. k. 29 C 182/2012-241, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16 Co 23/2016-274, kde bolo konštatované, že spoluvlastnícky podiel na sporných pozemkoch žalobcov vo výške 8/50 patrí do dedičstva po nebohom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Výsledok dodatočného prejednávania dedičstva po nebohom [REDAKOVANÉ] bol taký, že podiel na pozemkoch zdedila dedička [REDAKOVANÉ]. Táto okolnosť

je podstatná pre posúdenie zodpovednosti za vzniknuté trovy. Nie žalovaný stratil pasívnu vecnú legitimáciu v prejednávanej veci, ale naopak, žalobcovia stratili výlučné spoluvlastníctvo k sporným pozemkom po tom, čo nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie vo veci 29 C 182/2012, keď časť pozemku v rozsahu 8/50 bola určená do dedičstva po nebohom [REDACTED]. Táto okolnosť, ktorá bol namietaná v prvotnom úkone žalovaného, v čase, keď podával odvolanie proti predbežnému opatreniu, sa ukázala ako pravdivou a bolo preukázané, že žalobcovia stratili aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby voči žalovanému o vypratanie celého pozemku, keď podielovým spoluvlastníkom vypratávaných pozemkov sa stala aj ďalšia osoba, a to [REDACTED], ktorej vlastníctvo bolo potvrdené v dedičskom konaní po nebohom právnom predchodcovi. Uvedená okolnosť bola tou podstatnou, ktorá spôsobila, že žalobcovia stratili možnosť byť úspešní v tomto spore. Až následne po tom, čo došlo k prevodom zdedeného podielu na sporných pozemkoch na žalovaného, zobrali žalobu späť. Späťvzatie žaloby bolo až následne po strate ich aktívnej vecnej legitimácie a po zistení, že novým vlastníkom v rozsahu spoluvlastníckeho podielu získaného po [REDACTED] sa stal žalovaný. Prvý úkon, ktorý nastal a ktorý spochybnil aktívnu vecnú legitimáciu žalobcov a kedy vznikla zodpovednosť žalobcov za trovy žalovaného bola okolnosť právoplatného rozhodnutia v spore o určenie vlastníckeho práva sp. zn. 29 C 182/2012, kedy aj napriek týmto okolnostiam žalobcovia pokračovali vo vedení sporu. Žalobcovia aj napriek tomu, že boli upozorňovaní žalovaným, že prebieha spor a že nie sú výlučnými vlastníkami sporných nehnuteľností, sa aktívne domáhali svojich nárokov. Preto zavinili z procesného hľadiska vznik trov konania žalovanému, ktorý, ako sa nakoniec ukázalo, sa bránil dôvodne, keď namietal, že žalobcovia nie sú výlučnými vlastníkami pozemkov tak, ako to tvrdili v žalobe. Preto za vzniknuté trovy v dôsledku späťvzatia žaloby zodpovedajú výlučne žalobcovia.“

Ústavný súd konštatuje, že je nesporné, že napadnuté konanie bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby zo strany sťažovateľov. Žalobca ako *dominus litis* disponuje po začatí konania subjektívnym právom vziať žalobu späť a v prípade splnenia zákonných podmienok tým dosiahnuť zastavenie konania alebo jeho časti bez meritórneho rozhodnutia

(§ 145 CSP). Ide súčasne o úkon fakultatívny, keďže žiadne ustanovenie právneho poriadku neukladá žalobcovi povinnosť vziať podanú žalobu späť za akýchkoľvek podmienok.

Žalobca nie je povinný uviesť dôvod späťvzatia žaloby a zákon samotnú legitimáciu na späťvzatie žaloby žiadnym konkrétnym dôvodom nepodmieňuje. Z hľadiska komplexného vnímania sporového konania je však samotná príčina, ktorá viedla žalobcu k späťvzatiu žaloby, do značnej miery relevantná. Možno preto považovať za vhodné, aby žalobca už priamo v podaní, ktorým vezme žalobu späť, uviedol dôvod späťvzatia žaloby, ak má tento dôvod právny význam v zmysle procesných predpisov. Vzhľadom na aplikáciu zásady oficiality pri rozhodovaní o náhrade trov konania musí mať súd pri posudzovaní procesného zavinenia v zmysle § 256 ods. 1 CSP preukázané, či došlo v konečnom dôsledku k zastaveniu konania z dôvodu na strane žalovaného. Z formálneho hľadiska je procesné zavinenie zastavenia konania pri späťvzatí žaloby vždy na strane žalobcu, ktorý ako jediný môže vziať žalobu späť a tento úkon realizuje na vlastnú procesnú zodpovednosť. Tento reštriktívny záver však nemožno bez ďalšieho generalizovať pri rozhodovaní súdu o náhrade trov konania. Ak žalovaný svojím správaním, spočívajúcim predovšetkým v splnení žalovanej povinnosti po začatí konania, vyvolá u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia žaloby, považuje sa na účely náhrady trov konania žalovaný za stranu, ktorá procesne zavinila zastavenie konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 531).

V prípade zastavenia súdneho konania nemôže konanie dospieť do štádia meritórneho rozhodovania. Preto nemožno k určeniu, kto vznik nákladov súdneho konania spôsobil, použiť kritérium úspechu vo veci a týmto kritériom sa stáva práve zavinenie toho (chápané v čisto procesnom slova zmysle), kto zavinil, že súdne konanie neskončilo meritórnym rozhodnutím.

Kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým,

aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu). Inými slovami, použitý termín „zavinenie“ nemožno interpretovať – čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre – v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania, teda aj jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu (m. m. III. ÚS 292/2010).

Ústavný súd konštatuje, že za situácie, keď sťažovatelia vzali žalobu späť, a to nie preto, že by dosiahli to, čo v žalobe požadovali, z procesného hľadiska platí, že zavinili, že konanie muselo byť zastavené.

K námietke sťažovateľov, že podľa ich názoru nestratili v konaní aktívnu legitimáciu, keďže nimi podaná žaloba spadá do žalôb „na ochranu vlastníctva“, a teda podľa ich názoru patrí aj čo i len menšinovým vlastníkom, nemá pri otázke skúmania procesného zavinenia zastavenia konania právnu relevanciu, keďže to boli práve sťažovatelia, ktorí vzali podanú žalobu späť. Napriek skutočnosti, že tvrdia, že aktívnu procesnú legitimáciu nestratili a aj ako prípadní menšinoví vlastníci by sa mali možnosť domáhať ochrany svojho vlastníctva podanou žalobou o odstránenie neoprávnenej stavby, späťvzatie žaloby ako procesnoprávny úkon bol prejavom ich autonómnej vôle, s ktorým procesné normy spájajú ukončenie súdneho konania; teda je takou subjektívnou (zavinenou) skutočnosťou, ktorá bezprostredne vedie k zastaveniu konania.

Čo sa týka právnych záverov uvedených v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu, nemôže podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že sťažovatelia sa nestotožňujú s právnymi závermi krajského súdu, viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a neznamená ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade,

ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie takéto prvky nevykazuje.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010), že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Krajský súd v napadnutom uznesení odôvodnil právny záver, na základe ktorého bola sťažovateľom ako žalobcom uložená povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému z dôvodu, že zavinili z procesného hľadiska zastavenie konania. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnené a arbitrárne.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že z obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu sa presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľov zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovatelia v súdnom konaní dostali odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúcich sa ich námietok, súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia dotknutých právnych predpisov, ktoré boli podstatné pre posúdenie veci, ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľmi namietaným porušením základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

Pokiaľ sťažovatelia namietajú porušenie ich základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ústavný súd uvádza, že keďže ústavný súd nepovažuje právne závery krajského súdu za arbitrárne ani za zjavne neodôvodnené, skutočnosti, ktoré sťažovatelia uviedli vo svojej sťažnosti, nesignalizujú, že by bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie prijať záver o porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu.

Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018